

Sygn. akt III PK 10[...]

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa R. W.

przeciwko B. Sp. z o.o. w U.

o odprawę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 marca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. oddalił apelację wniesioną przez pozwaną „B.” Sp. z o.o. w U. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 3 listopada 2014 r., zasądającego od pozwanej na rzecz powoda R. W. kwotę 11.133,68 zł tytułem odprawy z ustawowymi odsetkami od dnia 6 marca 2011 r., kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, jak również nadającego wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 5.361,46 zł.

Pozwana „B.” Sp. z o.o. w U. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 28 kwietnia 2015 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 10 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także art. 60 k.c. i art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 300 k.p.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona wobec rażącego naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 10 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, między innymi, przez dokonanie błędnej kwalifikacji, prowadzącej do przyjęcia, że nieobsadzenie stanowiska kierownika działu technologiczno-konstrukcyjnego w następstwie rozwiązania stosunku pracy z powodem należy utożsamiać z likwidacją tego stanowiska pracy jako przyczyną rozwiązania stosunku pracy niedotyczącą pracownika, podczas gdy w świetle ustalonego przez Sąd stanu faktycznego stanowiło to jedynie skutek, a nie przyczynę rozwiązania umowy o pracę. Istotna wadliwość zaskarżonego orzeczenia, potwierdzająca oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wyraża się – zdaniem skarżącej – także „w całkowitym niewykazaniu względów, które miałyby stać za likwidacją stanowiska kierownika działu, co daje przy tym asumpt do stwierdzenia, iż w niniejszej sprawie Sąd nie rozpoznał prawidłowo materialnoprawnych podstaw powództwa również w zakresie istnienia i wykładni konieczności rozwiązania stosunku pracy”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada

również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że powszechnie przyjmuje się, iż skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPIUS 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11

grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Oceniana skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w zaprezentowanym wyżej rozumieniu. Sąd Najwyższy jest bowiem zdania, że argumentacja mająca uzasadniać „oczywistą zasadność” tej skargi, koncentrująca się na kwestionowaniu przyjętego przez Sąd drugiej instancji ustalenia co do przyczyn wypowiedzenia powodowi umowy o pracę, w istocie stanowi próbę podważenia przeprowadzonej przez ten Sąd oceny materiału dowodowego oraz dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, które pozwoliły na wniosek, że „do wypowiedzenia powodowi umowy o pracę doszło z uwagi na likwidację stanowiska kierownika działu technologiczno-konstrukcyjnego” oraz że pozwana nie udowodniła faktów, które potwierdziłyby uzasadnioną obiektywnymi względami utratę przez nią zaufania do powoda, a także wykazałyby negatywne zachowania powoda świadczące o niewywiązywaniu się przez niego z powierzonych mu obowiązków pracowniczych, znane w dacie podejmowania przez pozwaną decyzji o wypowiedzeniu umowy o pracę. Należy dodać, że Sąd drugiej instancji, oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, podkreślił równocześnie, iż wymieniane przez pozwaną przyczyny wypowiedzenia powodowi umowy o pracę (leżące po jego stronie) zostały wskazane jedynie na użytek niniejszej sprawy oraz w części były nieaktualne, a w części nierzeczywiste.

Sąd Najwyższy podkreśla w związku z tym, że powoływanie się na błąd w ustaleniach faktycznych oraz przeprowadzonej ocenie dowodów, nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), skoro ustalenia te są wynikiem swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez sąd *meriti*. Wypada również zauważyć, że Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi merytorycznej ocenie i tak musiałby

uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Niezależnie od powyższych stwierdzeń Sąd Najwyższy uznaje również za niezbędne przypomnieć, że jak wyjaśniono w trafnie powołanym przez Sąd pierwszej instancji wyroku z dnia 24 marca 2011 r., I PK 185/10 (LEX nr 1119478), pracownik dochodzący świadczeń przewidzianych ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników ma udowodnić, że rozwiązanie z nim stosunku pracy nastąpiło z przyczyn jego niedotyczących, natomiast nie musi wykazywać, że były to przyczyny leżące po stronie pracodawcy. Pogląd ten jest utrwalony w judykaturze. Dlatego zupełnie bezprzedmiotowe są rozważania skarżącej dotyczące potrzeby analizowania względów, które miałyby decydować o zmianach organizacyjnych przeprowadzanych u pracodawcy, polegających na likwidacji konkretnego stanowiska pracy. Co już bowiem podniesiono, w odróżnieniu od wcześniej obowiązującej ustawy o zwolnieniach grupowych z 1989 r., obecnie obowiązująca ustawa z 2003 r. nie wymaga udowadniania wystąpienia przyczyn rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem leżących po stronie pracodawcy, lecz jedynie tego, aby przyczyny te nie leżały po stronie pracownika. Również bezprzedmiotowa jest podnoszona w uzasadnieniu wniosku skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestia związana z wykładnią pojęcia „konieczności” rozwiązania stosunku pracy, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, ponieważ w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy doszło wszak do rozwiązania przez skarżącą łączącej strony umowy o pracę, a zatem przedmiotem oceny były jedynie przyczyny dokonania tej czynności prawnej, a nie to, czy była ona konieczna.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i § 11 ust. 1 w związku z § 6 i § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

l.n